

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
М.П. ДРАГОМАНОВА
ФАКУЛЬТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ АНАТОЛІЯ АВДІЄВСЬКОГО
АСОЦІАЦІЯ ДІЯЧІВ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

***I Міжнародні науково-практичні читання
пам'яті академіка Анатолія Авдієвського
20 – 23 березня 2017 року***

Київ -2017

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА
ФАКУЛЬТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ АНАТОЛІЯ АВДІЄВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНА ВСЕУКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА СПІЛКА
АСОЦІАЦІЯ ДІЯЧІВ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ**

СУЧАСНА МИСТЕЦЬКА ОСВІТА

МАТЕРІАЛИ

**I Міжнародних науково-практичних читань
пам'яті академіка Анатолія Авдієвського**

*НПУ імені М.П. Драгоманова
КИЇВ – 2017*

УДК 371.134:78

ББК 79.205.3:89.32

С-59

Сучасна мистецька освіта: матеріали I Міжнародних науково-практичних читань пам'яті академіка Анатолія Авдієвського /Укл.: доктор пед. наук, проф. А.В. Козир. – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. – 232 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету мистецтв Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (протокол № 3 від 22.11.2017р.)

позиції студента як суб'єкта власного розвитку, самовизначення, самоперетворення і самовдосконалення.

Література

1. *Kołodziejczyk W., Polak M.: Jak będzie zmieniać się edukacja. Wyzwania dla polskiej szkoły i ucznia, Warszawa 2014, Instytut Obywatelski.*
2. *Lewowicki T.: Przemiany oświaty. Szkice o ideach i praktyce edukacyjnej – Warszawa, 1997.*
3. *Raport: Polska 2050, Komitet Prognoz „Polska 2000 Plus” Polska Akademia Nauk, Warszawa 2011.*
4. *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.*

Наталія Сегеда

доктор педагогічних наук, професор
кафедри теорії і методики музичної освіти та хореографії
Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького

ЯКІСТЬ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МИСТЕЦТВА У ВИМІРІ ЦИВІЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ ДО ІНСТИТУТУ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Дослідницько-інноваційний тип цивілізаційного розвитку актуалізує суперечність між зростанням динаміки систематизації інформації в наукове знання та інертністю наукової рефлексії специфіки педагогізації зазначеного процесу задля освіти людини протягом життя, формуванням у неї мотивації до оновлення соціального і професійного знання, його критичного переосмислення і вітально-аксіологічної об'єктивації.

У світовому освітньому просторі відбуваються докорінні зміни на методологічному і на практикологічному рівнях, що зумовлене цивілізаційними процесами інформаційно-комунікаційного характеру та новими соціокультурними умовами й відповідними до них очікуваннями суспільства від вищої освіти. Актуальні сьогодні проєктивні висновки світової спільноти серед цілей стійкого розвитку (ЦСР) виокремлюють перетворення людей за допомогою освіти, визнаючи її роль у якості рушійної сили розвитку і досягнення інших ЦСР.

Світова спільнота наголошує, що саме якісна освіта стимулює творчий дух і знання і гарантує набуття базових навичок грамотності та розрахунків а також навичок аналізу, вміння вирішувати проблеми та інших когнітивних,

міжособистісних і соціальних навичок високого рівня. Вона також розвиває навички, ціннісні орієнтири і поведінкові установки, які дають громадянам можливість вести здорову і повноцінне життя, приймати обґрунтовані рішення [1, 6]. Вирішення поставлених завдань, на думку авторів концепції, безпосередньо пов'язане із забезпеченням освітнього процесу вчителями і викладачами на різних освітніх рівнях. У галузі підготовки майбутнього вчителя в Україні такі тенденції знаходять відбиття у стратегічних пропозиціях реформування вищої освіти в Україні до 2020 року [2].

На порядку денному реформування освітньої реальності вітчизняних закладів вищої освіти, в яких здійснюється підготовка вчителя музики (мистецтва) загальноосвітньої школи, постають проблеми формування їх місії, візії і політики – тих стратегічних елементів освітнього цілепокладання, які пророк і зрозуміло для стейкгоулдерів (потенційно зацікавлених сторін у результатах діяльності) вказують на цілі, цінності власне бачення перспектив діяльності на ринку освітніх послуг.

У такому контексті, на нашу думку, очевидною є місія факультетів, інститутів музично-педагогічного галузі – спрямування освітньої діяльності на забезпечення цілісного розвитку успішної людини, суб'єкта життєтворчості особами музично-педагогічної професії.

Зокрема, постають актуальними питання формування культури забезпечення якості освіти, спрямованої на максимальне врахування інтересів стейкгоулдерів, інтеграцію науки і освіти, що уможливило б розвиток інноваційно-дослідницького потенціалу випускника, формування у нього інтелектуальних навичок метарівня, загальних компетентностей (соціальної, комунікативної, правової, інформаційної та ін.) необхідних для успішного функціонування в соціумі й у професії.

Фахова підготовка майбутнього вчителя мистецтва у вітчизняних закладах вищої освіти – цілеспрямований педагогічно організований процес формування компетентної особистості вчителя і конкурентоспроможного фахівця з викладання музичного мистецтва в закладах загальної освіти. Фахова компетентність вчителя музичного мистецтва є складно організованим новоутворенням (емержентом) інтеграції об'єктивного процесу забезпечення якості освіти і процесу об'єктивної особистісних цілей здобувача освіти в галузі викладання музичного мистецтва.

Системна будова внутрішнього забезпечення якості освіти як об'єктивного процесу запропонована у Розділі VI Закону України "Про вищу освіту" (2014). Її обов'язковими елементами є кадрове забезпечення освітньої діяльності; навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності; якість реалізації матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності; якість реалізації освітніх програм; якість результатів навчання студентів та інші. Кожен елемент має своє функціональне системне призначення і вимагає постановки стратегічних завдань, які, у контексті запропонованої проблематики, реалізовуватиме якість фахової підготовки майбутнього вчителя.

Відповідно до цивілізаційних викликів, вітчизняних соціокультурних очікувань, державних стратегічних завдань, у Концепції розвитку кафедри теорії і методики музичної освіти та хореографії Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького ми визначили завдання, які поступово реалізують забезпечення якості фахової підготовки майбутніх вчителів музики та хореографії: збереження, трансляція продуктування галузевої і міждисциплінарної музично-педагогічної науки культури на основі генерування й упровадження фундаментальних прикладних наукових досліджень у розвиток неперервної музичної і музично-педагогічної освіти; наукова рефлексія маркерів якісної фахової освіти вчителів музики, які пропонує світова наукова думка і практичний досвід у галузі педагогіки мистецтва; модернізація освітніх програм відповідно до практиологічних тенденцій в освіті; переосмислення змісту фахової (зокрема музично-теоретичної та інструментальної виконавської) підготовки у контексті застосування актуальних інформаційних програмних продуктів; наповнення освітніх програм різного рівня змістом і педагогічним супроводом, що формуватиме комплекс трансфесійних (таких, що переносяться з професії в соціум) умінь і навичок, які відповідають за “соціалізацію педагогіки мистецтва”, глобальну популяризацію музичного мистецтва як культуротворчого засобу і способу самовираження людської сутності (актуалізація музично-просвітницької компетентності вчителя музики); реалізація міждисциплінарних зв’язків навчальних елементів освітньої програми з метою їх спрямування на формування “гнучких навичок” (Soft skills), які уможливають успішну участь вчителя в робочих процесах, високу працездатність (розуміння соціокультурної і професійної реальності, інтерперсональні навички, комунікабельність, здатність працювати з інформацією, емоційний інтелект, критичне і системно-проективне мислення, соціальна скромність, діалогічна і оптимістична поведінка).

У висловленому контексті, заслуговує на подальший розвиток застосування кафедрою теорії та методики музичної освіти, хорового співу і диригування Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова під час проведення Міжнародних науково-практичних читань пам’яті Анатолія Авдієвського актуальних інформаційно-комунікаційних форм професійного діалогу, залучення до нього вітчизняної науково-педагогічної спільноти в галузі педагогіки мистецтва. Запропоновані форми наукового спілкування реалізують продуктивність раціональної професійної комунікації і сприяють виявленню спільних позицій щодо вирішення актуальних проблем музично-педагогічної освіти і шляхів їх вирішення в Україні.

Література

1. Ичхонская декларация Образование-2030: обеспечение всеобщего инклюзивного и справедливого качественного образования и обучения на

Беата Гурніцка

кандидат педагогічних наук, доцент Інституту педагогічних наук
Опольського університету (Польща)

ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Системи національної освіти України і Польщі знаходяться сьогодні в процесі глибокої модернізації. Йде пошук найбільш ефективних шляхів подальшого розвитку вищої школи, оптимальних умов і можливостей її інтеграції у світовий освітній простір. З поглибленням міжкультурних контактів представників різних країн виявились корінні зміни у сфері підготовки фахівців освітньої галузі.

Завдання підготовки такої особистості, особливо особистості майбутнього вихователя, безпосередньо стосується вищої освіти, оскільки її культуротворча функція окрім завершення процесу освоєння людиною культурного поля включає і необхідність ініціювання втілення нових тенденцій, які відображають поступ цивілізації. І якщо реалії життя вимагають від особистості поєднання високого професіоналізму, активності та мобільності з високою духовністю, то саме вища освіта покликана відреагувати на цей запит першою [1].

Соціальне замовлення, що стоїть сьогодні перед вищими навчальними закладами, можна визначити в найзагальнішій формі як формування самостійної, ініціативної, духовної особистості, яка володіє загальнокультурною компетентністю та високим професіоналізмом, відкрита для постійної самоосвіти, готова до новацій і змін.

Головною метою навчання у вишах третього тисячоліття має стати гармонійний розвиток людини як найвищої цінності. Лише за таких умов вища освіта зможе виконати своє суспільне покликання – сформувати здатність молоді людини пристосовуватися до умов соціального і професійного життя, що динамічно змінюються. Від успішності виконання нею цього завдання залежить інтенсивність відтворення інтелектуального потенціалу народу та його духовне відродження [4].

Доцільно зазначити, що особливостям організації процесу професійного розвитку майбутніх вихователів найбільше відповідає «парадигма супроводу», яка розглядається сьогодні в контексті інноваційних процесів в освіті та розвитку психотерапії «нової хвилі» [3].

ЗМІСТ

ПАДАЛКА Г.М. МИСТЕЦЬКА ТВОРЧИСТЬ АНАТОЛІЯ АВДІЄВСЬКОГО В КОНТЕКСТІ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ	5
ФЕДОРИШИН В.І. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТНОСПРОМОЖНОСТІ ВИПУСКНИКІВ ФАКУЛЬТЕТІВ МИСТЕЦТВ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ	7
ГУРАЛЬНИК Н.П. МИСТЕЦЬКО-ПЕДАГОГІЧНА ШКОЛА ЛІДЕРА В НЕВИЧЕРПНІЙ ПЕРСПЕКТИВІ НАДБАННЯ А.Т. АВДІЄВСЬКОГО	8
ГОРБЕНКО С.С. ДУХОВНІСТЬ І НАЦІОНАЛЬНИЙ ПАТРІОТИЗМ У ТВОРЧИХ АКЦЕНТАХ А.Т. АВДІЄВСЬКОГО	12
МАЛГОЖАТА ОРЛОВСЬКА. ГУМАНІЗАЦІЯ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ОСВІТЬНОГО ПРОСТОРУ	14
СЕГЕДА Н.А. ЯКІСТЬ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МИСТЕЦТВА У ВИМІРІ ЦИВІЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ ДО ІНСТИТУТУ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ	16
БЕАТА ГУРНИЦКА. ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	19
TATIANA BULARGA. INNOVATIVE PRAXEOLGY: IMPLEMENTATION IN SYSTEM OF MUSICAL-ARTISTIC EDUCATION	21
МАРТИНЮК Т.В. ХОРОВА ШКОЛА АНАТОЛІЯ АВДІЄВСЬКОГО В УКРАЇНСЬКІЙ МУЗИЧНІЙ КУЛЬТУРІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТЬ	26
МАРТИНЮК А.К. ДИРИГЕНТСЬКА ПЕДАГОГІКА АНАТОЛІЯ АВДІЄВСЬКОГО В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ВИЗНАЧАЛЬНИХ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ	28
ЗАВАДСЬКА Т.М. СВІТЛО НЕМЕРКНУЧОЇ ЗІРКИ	30
БОЛГАРСЬКИЙ А., АВДІЄВСЬКИЙ А., МЕЛЬНИК Т. МУЗИКА: ЧОГО І ЯК ВЧИТИ?	32
САВЧУК Г.М. НОВАТОРСЬКІ ТЕНДЕНЦІЇ В ТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ АНАТОЛІЯ АВДІЄВСЬКОГО	40
ГУРЕЦЬ О.В., ТОЦЬКА Л.О. АНАТОЛІЙ АВДІЄВСЬКИЙ ЩОДО ПРОЦЕСУ ЗВУКОУТВОРЕННЯ	44
ПРОВОРОВА Є.М. ОСОБИСТІСТЬ УЧИТЕЛЯ МУЗИКИ У МИСТЕЦЬКО-ПЕДАГОГІЧНИХ НАРАТИВАХ АНАТОЛІЯ АВДІЄВСЬКОГО: ПРАКСЕОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	46
ЖИГІНАС Т.В. ПОРЯД З МРІЄЮ: ПАМ'ЯТІ А.Т. АВДІЄВСЬКОГО МИТЦЯ, ПРОСВІТНИКА, ПЕДАГОГА	49
ЩОЛОКОВА О.П. ФАХОВА СПРЯМОВАНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ВЧИТЕЛЯ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН.....	51